

μου, και να χορτάσω την ελευθερία μου. "Αν ήταν νάπαρνα αυτή την άδεια, γιατί να ξαναπέσω στην παγίδα, καλύτερα να μην την είχα πάρει! Θα προτιμούσα νάμεινα κλεισμένος στο γραφείο, στη δουριά των μικρών άναμοστηρών, σκαμμένος μέσ' στους άρθμους και τὰ καπνιστά μου, να κατεβαίνω ταχυτά στο Φάληρο, να παίρνω την ανάσα μου, κοντά στην άμμοσιδιά —παρά να κρίνω τη μεγάλη φασαρία και τὰ ξέσδα του παραθερισμού, μόνο και μόνο για να πέσω, σαν τὸ πουτόρο, στον ξεθεσιμὸ του Παναγιῆ! "Α! ὄχι, ὄχι! πὸ καλὰ μέσ' στο γραφείο...

Είχα την ἀπόφασή να μὴ βρεθῶ μαζί του, οὔτε στο τραίνο, οὔτε στο βατόρι! "Εγὼ θὰ τραβοῦσα γιὰ την Πάρο —κι' ἂν ἐκείνος μούλεγε πὸς θὰ πήγαινε στην Πάρο, θὰ τραβοῦσα κι' ἐγὼ δὲν ξαίρω πὸς —θὰ πήγαινα στη Σύρα ἢ στην Νάξο... Δόξα νάχει ὁ μεγαλοδύναμος, τὰ νησιά δὲν ἀπολείκουν στο Αἰγαίο...

Είχα φροντίσει νὰ τὸν ἀποφύγω, ὡς τὴ στιγμή πού, φορτωμένος τὴ βαλίτζα μου, πήγα νὰ πάρω τὸν ἤλεκτρο. "Ἡμαστε δύο, μονάχα, ἀδελφοί —κατένας ἄλλος δὲν τὸν ἔκανε παρὰ— κι' ἔφαγε, σὰ λαγονικό, γιὰ νὰ μὴ βρεῖ. Εἶχε πάρει σβάρνα ὅλα τὰ καφε-νία, ὅλα τὰ μέρη τὰ γνωστά, πὸς νάμυζε πὸς σήγαξα, κι' ὅλα τὰ κέντρα, γιὰ νὰ μὴ πετύχει. Δὲν εἶχε μάθει τὸ καινούριο μου τὸ σάπι—ἤξευρε, μόνο, τὸ παλιὸ πὸς κατοικοῦσα—ἀλλ' ἰδὼς δὲ θὰ μπορούσα νὰ ξεφύγω...

Πήρα, λοιπόν, τὸ τραίνο, μὰ Κυριακὴ ἀπόγε-μα, καὶ κατέβηκα, γραμμὴ, στὸν Πειραιᾶ. "Ἐβγα-λα τὸ εἰσιτήριο μου —κι' εἰπειδὴ εἶχα καρὸ ἀκόμα, ἔκανα μὰ βόλτα στο λιμάνι. Κάθενα μὲ τὸ συνο-σισμὸ, μὲ τὶς σφυριξίς των βασιρῶν, μὲ τὶς φω-νές, μὲ τὸν κόσμον πὸς περνοῦσε. "Ἐνωθε, ὡς τὸ πὸς βαθὺ μου εἶνα, τὸν πυρετὸ καὶ τὴ χαρὰ τοῦ ταξιδιού! "Ἀδμηνοῦσα, καὶ κοιτούσα τὸ ρολόι, πό τε θάρτανε ἡ ὥρα τὴς φευγάλας...

Καθὼς περιδιάβαζα στο πλῆθος, ἔνωσα κάποιον χέρι στο μισράτο μου ἀπάνω: ἦταν ὁ μοιραίος Παναγιῆς, πὸς ζοηρός καὶ φλόρος ἀτ' ὅλες τὶς φορές! Μ' ἀγκάλιασε, μὲ φίλησε, μὲ γιόμισε φι-λιά! Τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε, γελοῖσε, τραγο-δοῦσε! "Ἦταν γιομάτος κέρι πὸς μὲ βόηξε... Κα-τάλαβα πὸς θὰ λιποθυμοῦσα! Τὰ γονάτά μου κό-πραν μὲ μιάς, δὲν εἶχα τὸ καινούριο νὰ μιλήσω... Μ' ἀρπαξε καὶ μ' ἔφερε στο πλῆθος, σὰ μὰ λεία πὸς τὴν κωνηγοῦσε χρόνια! Μὲ περμένον ἐνθουσια-σμὸ, σκαρτὸς, ἀξελότητος, μασιόντας τὶς κουνέν-τες, ἄφησα νὰ μὲ πάει ὅπου θέλει...

Καθήσασα σ' ἓνα καφενεδῶσα. Μοῦ εἶχε σῆσει ἡ χαρὰ τοῦ ταξιδιού, μὲ δυσκολία ἀρθρωνα τὶς λέ-ξεις. Δὲν εἶχα κὰν τὴ δύναμη, σὰν ἄλλοτε, νὰ δο-κιμάσω νὰ τοῦ ξεγλιστρήσω... "Ἐφραγε, κι' αὐτὸς, τὸ ἴδιο βραδί, ἀλλὰ μὲ τὸ ἐπόμενον βατόρι. Εἶχε μὰ ὥρα στη διάθεσή του. Κι' ἄρχισε νὰ μοῦ λέει, νὰ μοῦ λέει —νὰ μοῦ παίρνει τὸ μυαλό μὲ τὴ σιζήτη-ση. Κι' ἐγὼ τὸν κοιτούσα σιασσιμένα, κι' ἀπαντοῦ-σα, βλακωδῶς, μὲ μονοσύλλαβα...

Δὲ συνῆλθα παρὰ τὴ στιγμή πὸς εἶδα τὸ βα-τόρι μου νὰ φεύγει! Τινάχτηκα μ' ἀτόγνωση, βλα-στημα! Τὸ βατόρι εἶχε ξεκινηθεῖ...

"Ἐμεινα σὰν ἀποβλασκωμένος! Κι' ἐκείνος γελοῖ-σε, πὸς γελοῦσε... "Ἀτ' τὸ κακό μου, ὅλο μου τὸ αἶμα ἦταν ἀνεβαμένο στο κεφάλι! "Ἐφραγε τώρα, νὰ ξανακατεμένο, νὰ χάσω κι' ἄλλες μέρες, περιμένοντας —γιὰ νὰ πετύχω τὸ ἐρχόμενο βατόρι! Κόντενα νὰ σιάσω ἀτ' τὴ φούρα μου... Πὸς τὸν μοῦσα, τὴ στιγμή ἐκείνη! Κι' ὅμως ἡ συνέχια θὰ δείξει πὸς εἶχα ἄδικο, καὶ κείνη τὴ φορὰ...

Προσταθόντας νὰ μὲ παρηγορήσει, πάντα μὲ τὴν ἴδια φιλωρία, κόντεψε νὰ χάσει, κι' ὁ ἴδιος, τὸ βατόρι του! Τελωσιάντων, τὸν ἀ-ποχαρέτιστα, κι' ἀνέβηκα, καὶ πάλι, στην 'Αθήνα. "Ἡμουν ἀκόμα καταφροντισμένος —ἀλλὰ κρατοῦσα τὴν παρηγοριά, πὸς, ἐπιτέ-λους, εἶχα λυτρωθεῖ, καὶ πὸς τὴν ἐρχόμενη φορὰ, χωρὶς νὰ τοῦμο πὰ τὴν παρουσία του, θάρρευγα ὀρισμένως γιὰ τὴν Πάρο...

Τὴν ἄλλη μέρα, στο κρεβάτι μου ἀκόμα, μόλις πήρα τὴν ἐφη-μερίδα, διάβαζα, μὲ κεφαλαία γράμματα, στη στήλη τὴς αετάρτης τοιοῦτης:

ΤΡΑΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΙΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ

"Ἐτακοινοῦσαν λεπτομέρειες. Τὸ βατόρι πὸς θὰ πήγαινα στην Πάρο, εἶχε τρακαρεῖ μ' ἓνα φορηγὸ! Τὸ δρᾶμα ἔγινε σπὶς Φλέ-βες, ἀκριβῶς, τὸ ἴδιο βραδί τὴς φευγάλας ἀπὸ δῶ! "Ἀτ' τοὺς σα-ράντα—τόσους ἐπιβάτες —μαζὶ κι' ὁ καπετάνιος καὶ τὸ πλήρωμα— εἶχαν σωθεῖ μονάχα δεκατρεῖς, ἴσα—ἴσα ὅσοι ἤξευραν κολήματα...

Διάβασα μ' ἀγωνία τὰ καθέκαστα: τὸ βάρος τὴς εἰθνήνης αὐτῆς τὴς τραγωδίας, ἔφραγε στοῦ ξένου φορηγού. "Ο καπετάνιος, ἂν καὶ ἤξευρε κολήματα —καὶ μάλι-στα περιφρῶμα κολήματα, ἀ-φοῦ εἶχε παρμένα καὶ βρα-θεῖα! — εἶχε χαθεῖ, κι' ἐ-κείνος, μὲ τοὺς ἄλλους, γιὰ νὰ λητώσῃ κάποιον ἀνημέρια

του! "Ἡ καταβύθηση τοῦ ἐπαβατικού ἔγινε σὲ δώδεκα λεπτά, προτοῦ προφτάσουν νὰ παρασχεθοῦν βοήθειες. Γιὰ περιγραφοῦς λεπτομερε-στερες, ὅπως σατήθος, ἡ ἐφημερίδα παρέμειπε σπὶς βραδυνὴ τὴς ἐξόδου...

"Ἐνα ῥίγος πέρασε στην πλάτη μου! "Ἐκανα τὸ σταυρό μου, καὶ μὲ τὰ δύο μου χέρια... Χάρις στο κέρι τοῦ καλοῦ μου Παναγιῆ —τοῦ χροσοῦ κι' εὐλογημένου φίλου— εἶχα γλιτώσει, δίχως ἄλλο, τὴ ζωὴ μου... "Ἀν δὲ βρισκόταν ὁ χροσὸς ἐκείνος ἄνθρωπος, μὲ τὴ γοητεία τὴς κουνέντας του, καὶ μὲ τὴν ἀνεξάντλητη σοφία του—πὸς τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία τῆς, ἐγὼ, ὁ τυφλωμένος μέχοι τώρα, δὲν ἦμιον ἰκανὸς νὰ καταλάβω— ἂν δὲ βρισκόταν, λέο, ξαφνικά, ὁ χροσὸς ἐκείνος ἄνθρωπος, μπροστά μου, νὰ μὲ κάνει νὰ χάσω τὸ βατόρι —θᾶμιον, κι' ἐγὼ, μέσ' στην ἐφημερίδα, στὸν κατάλογο τὸν «ἀτύχων θυμάτων», ἐκείνων πὸς δὲν ἤξευραν κολήματα... Τὸ φτωχὸ μου κι' ἄδοξο κορμὶ —φτωχὸ κορμὶ ἐνὸς ἀθλίου ὑπαλλήλου, σκαμ-μένον, ὅλη μέρα, στὰ χαρτιά του— θὰ χρησίμευε, κι' αὐτὸ, χωρὶς αμφοβία, γιὰ νὰ χορτάσουν τὰ θαλασσινὰ τοῦ Σαρωνικοῦ τὸ τοῦ Αἰγαίου...

Κι' ἀπὸ τότε ἄλλαξα ὀριστικά ἰδέες, γιὰ τὸ πάθος τοῦ καλοῦ μου Παναγιῆ! "Ἐκανα ὄμοι νὰ μὴν τὸν ἀποφεύγω! Κἀθωμαι, τό-ρα, μπροστά του, σὰν ἀρνάα, καὶ τὸν ἀκούω μὲ τυφλὴν ἰσομονή: ἔτσι τοῦ δείχνω τὴν εὐγνωμο-σύνη μου, γιὰ τὸ καλὸ πὸς μοῦκανε σ' ἐκείνη τὴν περίστασι... Κι' ἂς καταχράται, κάποτε, αὐτῆς τὴς καλωσύνης —κι' ἂς μὲ κάνει, κάποτε, μὲ τὴν πο-λυλογία του, ν' ἀδμηνωῦ, νὰ πονοκεφαλιάζω, καὶ νὰ μὴν ξαίρω τί μοῦ γίνεται τριγύρω...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Τὸν παιδιὸν οἱ ἔρωτες μοιάζουν μὲ νερὸ πὸς βροσκοται σὲ κόσκινο.

Ισπανικὴ

Τὸ ἐμπόδιο κάνει τὸν ἔρωτα πὸς γλιόκο.

Γερμανικὴ

"Ο ἄνθρωπος ἔχει τὴν ελευθερία νὰ διαλέξῃ τὴν ὥρα πὸς θ' ἀρχίσῃ τὸν ἔρωτά του, μὰ ὄχι καὶ τὴν ὥρα πὸς θὰ τελειώσῃ.

Ἀγγλικὴ

"Ἀν θῆς νὰ εἶσαι πάντα ἐρωτευμένος, μὴ παν-τρυνέσαι ποτέ.

Γαλλικὴ

Στὸν ἔρωτα καὶ στὸν πόλεμον ὅλα εἶνε ὄμοια.

Οὐγγρικὴ

"Ὅπως τὸ καλύτερο χρῶσι γίνεται τὸ πὸς δυνατὸ ξόδι, ἔτσι κι' ὁ πὸς βαθύς ἔρωτας μεταβάλλεται στο πὸς θανάσιμον μίσος.

Ἀγγλικὴ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΡΟΝΙΜΑΔΑ

"Ο φρόνιμος ἄνθρωπος δὲν βάζει τὴν κασιόνα του νὰ τοῦ φυλάξῃ τ' ἀμτέλι.

Οὐγγρικὴ

"Ἐνας κόκος φρονιμάδας, ἀξίζει πὸς πολὺ ἀπὸ ἓνα βαρέλι δύναμη.

Ἀγγλικὴ

Τὸν φρονιμον τὰ παιδιὰ, δὲν πετάνε τὰ παλιὰ τους ροῖχα, προτοῦ πάρουν τὰ καινούργια.

Ὁλλανδικὴ

Νὰ εἶσαι φρόνιμος μὲ θάρρος καὶ θαρραλέως χωρὶς τρέλλος.

Πλινιός

"Ο φρόνιμος ἄνθρωπος ταξιδεύει μ' ἑλαφρο τὸ γεμῶνα καὶ μ' ἀμᾶξι τὸ καλοκαιρί.

Ρουμανικὴ

Οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι ἔχουν πάντα τὴν τύχη μὲ τὸ μέρος τους.

Γερμανικὴ

"Ἡ φρονιμάδα εἶνε ξαδέλφη τὴς ἐπιτυχίας.

Ἀγγλικὴ

—ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΡΤΟΦΟΛΙ

Καλὸ πορτοφόλι ἀδειανό, παρὰ ἀδειανὸ κεφάλι.

Γερμανικὴ

Τὸ ἀδειανὸ πορτοφόλι εἶνε καλὸ βαρὺ, μὰ ἡ ἀρρώστεια εἶνε ἀ-κόμα πὸς βαρειά.

Ρουμανικὴ

Τὸ γεμῶτο πορτοφόλι ἔ-χει πολλοὺς φίλους.

Γερμανικὴ

"Ἡ γεμῶτη τσέπη ἀξίζει πὸς πολὺ ἀπὸ δέκα φίλους.

Γερμανικὴ

